Židom 13. kapitola

Bratská láska nech zostáva.

Židom 13:1

Láska nerobí blížnemu zlého, a teda plnosťou zákona je láska.

Rímskym 13:10

Bratská láska

Trinásta kapitola Listu Židom pokračuje v napomenutiach a praktických inštrukciách, ako žiť život viery. Začína tým najväčším všetko obsahujúcim prikázaním: „Bratská láska nech zostáva“ (verš 1). Pán Ježiš varoval učeníkov, že v posledných časoch sa rozmnoží neprávosť a pre to ochladne láska mnohých (Matúš 24:12). O to viac si musíme dávať pozor, aby naša láska, láska medzi Božími deťmi, neochladla. Mať medzi sebou navzájom lásku je poznávacím znamením učeníkov Pána Ježiša Krista (Ján 13:35). Veľkým prikázaním Kristovho zákona je: „Zostaňte v

mojej láske!“ (Ján 15:9). Dôvod, prečo tak máme činiť, zostávať v Kristovej láske, je, že ako Boh Otec miloval Pána Ježiša, tak on miloval nás. Preto máme v jeho láske zostávať. Ak zostaneme v jeho láske, zostaneme aj v bratskej láske. A ako to máme robiť?

Ako sa dá zostať v Kristovej láske? Poslušnosťou viery, teda dodržiavaním prikázaní Kristovho zákona: „Ak budete ostríhať moje prikázania, zostanete v mojej láske, tak ako som ja ostríhal prikázania svojho Otca a zostávam v jeho láske“ (Ján 15:10). Láska je previazaná s poslušnosťou viery, s dodržiavaním Kristovho zákona: „Lebo toto je tá láska Božia, aby sme zachovávali jeho prikázania, a jeho prikázania nie sú ťažké“ (1. Jána 5:3, pozri aj 2. Jána 1:6). Láska Božia je v nás vtedy, keď je v nás Kristus: „A oznámil som im tvoje meno, a ešte oznámim, aby láska, ktorou si ma miloval, bola v nich a ja v nich“ (Ján 17:26). Keď zostávame v Kristovi, on zostáva v nás. To sa deje vtedy, keď chodíme Duchom a nie telom, keď zmýšľame duchovne a nie telesne: „… lebo láska Božia je vyliata v našich srdciach skrze Svätého Ducha, ktorý nám je daný“ (Rímskym 5:5).

Bratská láska je nepokrytecká a úctivá: „Láska nech je nepokrytecká. Nech sa vám oškliví zlé, a pridŕžajte sa dobrého. V bratskej láske buďte navzájom naproti sebe nežní, v úcte jedni druhých predchádzajúci“ (Rímskym 12:9-10). To najdôležitejšie, čo o bratskej láske a láske ako takej platí, je: „Láska nerobí blížnemu zlého, a teda plnosťou zákona je láska“ (Rímskym 13:10). Láska sa prejavuje veľmi jasným a zrozumiteľným spôsobom: „Láska zhovieva, je dobrotivá; láska nezávidí; láska sa nechváli, nenadúva sa“ (1. Korintským 13:4).

Najväčším posolstvom Listu Židom je neminúť sa spásy, vytrvať vo viere. Trvácna viera, vernosť a poslušnosť viery je tým prostriedkom, ktorým vojdeme do oslávenej večnosti u Boha. S vierou je spojená nádej a láska. A predsa Božie slovo vyzdvihne, že z týchto troch je najväčšou láska:

„A teraz zostáva viera, nádej a láska, to troje, ale najväčšia z nich je láska“ (1. Korintským 13:13). Preto všetko, čo žijeme vierou, sa má diať v láske (1. Korintským 16:14). Máme sa usilovať o lásku v našich životoch: „Stíhajte lásku…“ (1. Korintským 14:1). Viera a láska sú ako siamské dvojčatá. Jedno bez druhého nemôže byť. Viera pôsobí skrze lásku (Galatským 5:6). Ak by v našom živote nebolo lásky Kristovej, nebolo bratskej lásky, ako by sme sa mohli domnievať, že máme vieru?

V Kristovi sme povolaní, aby sme boli slobodní. Súčasťou tejto slobody má byť láska: „Lebo vy ste nato povolaní, bratia, aby ste boli slobodní, len nedávať tej slobody za príčinu telu, ale skrze lásku slúžte navzájom jedni druhým“ (Galatským 5:13). Táto láska sa prejavuje vzájomnou službou medzi Božími deťmi. Táto láska je ovocím Ducha (Galatským 5:22). Keď si nás Boh ešte pred založením sveta vyvolil v Kristovi ku spáse, tak tým sledoval svoj cieľ: „... aby sme boli svätí a bezvadní pred ním, v láske“ (Efezským 1:4). Pevní a nepohnuteľní budeme vtedy, keď budeme zakorenení v láske (Efezským 3:18).

Je to láska Kristova v nás, ktorá nás ženie konať skutky viery a lásky (2. Korintským 5:14). Príkaz bratskej lásky je zrejmý: „... a choďte v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal sám seba za nás ako posvätný dar a obeť Bohu na príjemnú vôňu upokojujúcu“ (Efezským 5:2). Dôkazom toho, že patríme Bohu, sme v Bohu a prešli sme zo smrti do života, je to, že máme bratskú lásku: „Po tom poznať deti Božie a deti diablove. Nikto, kto nečiní spravodlivosť, nie je z Boha, a ten, kto nemiluje svojho brata“ (1. Jána 3:10); „My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Ten, kto nemiluje brata, zostáva v smrti“ (1. Jána 3:14); „Keby niekto povedal: Milujem Boha, a svojho brata by nenávidel, je lhár; lebo ten, kto nemiluje svojho brata, ktorého videl, ako môže milovať Boha, ktorého nevidel?!“ (1. Jána 4:20).

Láska je spojivom dokonalosti. Preto nám Božie slovo prikazuje, obrazným spôsobom, si ju obliecť: „Ale nad to nado všetko oblečte si lásku, ktorá je pojivom dokonalosti“ (Kolosenským 3:14, pozri aj 1. Tesalonickým 5:8). Láska je aj cieľom zákona; môže však prameniť len z čistého srdca, očisteného svedomia a nepokryteckej viery: „Ale cieľom prikázania je láska z čistého srdca a dobrého svedomia a z nepokryteckej viery“ (1. Timotejovi 1:5).

To miesto, kde naša láska môže porásť, je cirkev, miestny zbor: „A pozorujme sa navzájom tým cieľom, aby sme sa roznecovali k láske a k dobrým skutkom“ (Židom 10:24). Je veľmi dôležité a prospešné, aby Božie deti mali lásku jedni k druhým, pretože to má aj jeden úžasný dôsledok: „Ale predo všetkým majte vrelú lásku navzájom naproti sebe, lebo láska prikrýva množstvo hriechov“ (1. Petra 4:8). Z viery pramení viacero skutočností, ktoré sú navzájom podmienené a prepojené: „A tak práve preto vynaložte na to všetku snahu a poskytujte vo svojej viere chrabrú cnosť a v cnosti známosť a v známosti zdržanlivosť a v zdržanlivosti trpezlivosť a v trpezlivosti pobožnosť a v pobožnosti milovanie bratstva a v milovaní bratstva lásku“ (2. Petra 1:5-7).

Mať Božiu lásku však znamená nemilovať svet: „Nemilujte sveta ani vecí, ktoré sú na svete. Keď niekto miluje svet, nie je v ňom lásky Otcovej“ (1. Jána 2:15). Hranice bratskej lásky sú položené veľmi vysoko: „Po tom sme poznali lásku Božiu, že on položil za nás svoju dušu. Aj my sme povinní klásť duše za bratov“ (1. Jána 3:16). Bratská láska je veľmi praktická a zrozumiteľná: „A kto by mal majetok tohoto sveta a videl by svojho brata, že má nedostatok, a zavrel by pred ním svoje srdce, ako potom zostáva v ňom láska Božia?“ (1. Jána 3:17). Keď máme bratskú lásku, tak Boh zostáva v nás a jeho láska je v nás prítomná (1. Jána 4:12). Ten, kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom (1. Jána 4:16).

Praktické inštrukcie

Súčasťou bratskej lásky a lásky všeobecne je pohostinnosť (Židom 13:2). Súčasťou bratskej lásky je aj pamätať na väzňov (13:3). Toto napomenutie využíva zvláštne zdôvodnenie či prirovnanie. My sme tu označení za spoluväzňov. Sme uväznení v tele, ktoré ešte nie je vykúpené, a pre to máme trápenie (Rímskym 8:17-23). Aj väzni, ktorí sú v žalári, sú obmedzení na slobode a majú trápenie. Väzni by sa najradšej vysťahovali z väzenia a boli na slobode. Aj my by sme sa najradšej vysťahovali z väzenia nášho fyzického tela a boli už na úplnej (zavŕšenej) slobode u Pána (2. Korintským 5:1-9). To je dôvod, prečo máme pamätať na väzňov.

Máme sa vystríhať lakomstva, byť skromní a spokojní s tým, čo máme (13:5), rozumejúc vierou tomu, že Pán nás zaopatruje a nebudeme mať nedostatku (pozri aj Žalm 23:1): „... majte dosť na tom, čo máte. Lebo on povedal: Nenechám ťa cele iste ani ťa neopustím.“ Nehľadajme to, čo hľadá svet. Neporovnávajme svoje majetkové pomery či životný štandard s majetnými ľuďmi tohto sveta. Netúžme po svetskej prosperite. Pán vie, čo potrebujeme, a stará sa o nás. Svoj poklad si zhromažďujme v nebi, kde je naše občianstvo, odkiaľ i Pána očakávame. Vo všetkom dôverujme a vyznávajme: „Pán mi je spomocníkom, a nebudem sa báť“ (13:6). Máme byť zdieľni a konať dobročinnosť: „A na dobročinnosť a na zdieľnosť nezabúdajte, lebo v takých obetiach má Boh záľubu“ (13:16).

Máme pamätať na svojich vodcov predstavených vo viere, tých pravdivých a verných, a vziať si príklad z toho, ako oni dobehli svoj beh viery: „Pamätajte na svojich vodcov, ktorí vám hovorili slovo Božie, a pozorujúc, aký bol ich východ, to jest koniec ich obcovania, nasledujte takú vieru“ (13:7). To platí rovnako dnes, ako to platilo v prvom storočí, lebo: „Ježiš Kristus ten istý včera i dnes i naveky“ (13:8). Takýmto verným vodcom, ktorí chodia a slúžia v pravde, sa máme poddávať a poslúchať ich: „Poslúchajte svojich vodcov a ustupujte im, lebo oni bdejú za vaše duše ako takí, ktorí vydajú počet, aby to robili s radosťou a nevzdychali, lebo to by vám nebolo užitočné“ (13:17). Od takých vodcov máme aj zniesť slovo napomenutia (13:22).

Manželstvo

Tak ako máme zostať verní Pánovi, verní vo viere, rovnako tak je potrebné zostať verní aj v manželstve: „Manželstvo nech je v úcte u všetkých a loža nepoškvrnená. A smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť Boh“ (13:4).

Falošné učenia

Máme byť rozumní, obozretní a vystríhať sa falošných učení: „Rôznymi a cudzími učeniami sa nedajte točiť. Lebo je dobre, aby milosťou bolo upevňované srdce, nie pokrmami, ktoré neprospeli tým, ktorí sa nimi zapodievali“ (13:9). Z kontextu veršov 10 až 15 vyplýva, že apoštol varuje pred učením a praxou, ktorá odvádza vieru preč od evanjelia Ježiša Krista a zvádza späť do starozmluvných ustanovení (chrám, obete, obrady, obriezka, čisté a nečisté jedlá, sviatky, sobota, sprostredkovanie kňazmi branými z ľudí…). Aj keď nepochádzame z prostredia etnického židovstva, táto inštrukcia je platná aj pre nás dnes, pretože aj v súčasnej spoločnosti a krajine, v ktorej žijeme, existuje hrozba opúšťania evanjelia milosti a zvodu kvôli náboženstvu, ktoré má rovnaké prvky (chrám, obrady, sviatosti, kňazov braných z ľudí, opakujúcu sa nekrvavú obeť…). Príkaz Kristovho zákona je jasný: Zostať v učení Ježiša Krista a jeho apoštolov (pozri Skutky 2:42). Inak povedané, zostávať v učení novozákonného Písma (a starozákonného Písma vo svetle Novej zmluvy rozumejúc, že nie sme pod zmluvou skutkov zákona, ale pod zmluvou milosti, že nie sme pod Mojžišovým, ale pod Kristovým zákonom).

Milovaní, milujme jedni druhých, pretože láska je z Boha,

a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a zná Boha.

Ten, kto nemiluje, nepoznal Boha, pretože Boh je láska.

1. Jána 4:7-8

Milosť Pána Ježiša Krista a láska Božia a účastenstvo Svätého Ducha

nech je so všetkými vami! Ameň.

2. Korintským 13:13

A Boh pokoja, ktorý vyviedol toho veľkého Pastiera oviec z mŕtvych

na základe krvi večnej zmluvy, nášho Pána Ježiša,

nech vás ráči učiniť dokonalými v každom skutku dobrom,

aby ste činili jeho vôľu, pôsobiac vo vás to, čo je ľúbe pred jeho tvárou,

skrze Ježiša Krista, ktorému sláva na veky vekov. Ameň.

Židom 13:20-21